

В ОПІШНЮ, ЦЕНТР ГОНЧАРСТВА, ЗАВІТАЄМ. ТУТ ГЛИНА В РУКАХ МАЙСТРА ОЖИВАЄ

Урок трудового навчання у 3-му класі

Лілія КРИВОШЕЄВА, вчитель
трудового навчання, м. Київ

З давніх-давен Україна славиться у світі керамічним посудом і декоративними виробами. Осередки гончарства і нині є в багатьох областях, а загально-визнаний центр цього ремесла — Опішня. Автор запрошує відвідати унікальний куточок Полтавщини і спробувати себе в ролі гончарів.

Тема. У майстерні гончаря. Країна гончарних див. Виготовлення вазочки з пластиліну.

Мета. Ознайомити з професією гончаря та осередком гончарства — селищем Опішня. Удосконалювати вміння формувати з пластиліну певні предмети і декорувати їх. Розвивати художній смак, творчу уяву. Формувати вміння планувати особисту й колективну працю. Виховувати гордість за українських майстрів.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, відеопрезентація; картка з висловами про роботу гончаря, картки з інформацією про Опішню, пам'ятка про роботу з пластиліном, технологічна карта; фартухи, підкладні дошки для ліплення або клейонки, серветки для рук, рушник; пластилін, стеки, качалка.

Хід уроку

I. Організаційний момент (1–2 хв)

II. Повідомлення теми уроку (1–2 хв)

— Сьогодні ми “помандруємо” в одне з найцікавіших місць нашої країни — селище Опішня — і спробуємо себе в ролі майстрів. Яких саме, дізнаємося з гри.

III. Робота над темою уроку (30–33 хв)

1. Гра “Відгадай професію”

Попередньо підготовлений учень — “майстер-гончар” виходить до дошки і пропонує однокласникам відгадати назву його професії, повідомляючи лише, з чим вона пов'язана (користується складеною вчителем картою).

Орієнтовний зміст висловів

- ця професія пов'язана зі створенням виробів;
- вона має відношення до творчості;
- майстри працюють сидячи, застосовуючи спеціальне обладнання;
- виготовляють свої вироби з природного матеріалу, після чого декорують;

(Діти озвучують свої здогадки. Якщо за поданою інформацією назву професії не відгадано, учень називає більш конкретні деталі)

- майстри виготовляють посуд, сувеніри, іграшки;
- вони працюють з глиною, випалюючи вироби в печі.

2. Розповідь учителя

Орієнтовний зміст повідомлення

Селище Опішня (або Опішне, як його називають опішнянці) розташоване на Полтавщині на березі річки Ворскли. Перші згадки про нього зустрічаються в писемних документах XII сторіччя. Водночас археологічні знахідки вказують на те, що поселення на цій території виникло приблизно за 5 століть до нашої ери.

Звідки походить знаменита тепер на весь світ назва?

Ось одна з версій. У давнину через селище проходили торгівельні шляхи. Після багатоденної дороги подорожні могли тут **опішитися** (споріднене до “пішки”), тобто злізти з коней і перепочити. Це і дало назву поселенню.

Опішня відома і в Україні, і за її межами майстрами гончарної справи та їхніми виробами.

3. Гра “Запропонуй символ професії гончаря”

Діти обирають і називають різні символи, наприклад глечик, ваза, гончарний круг, глина. Обґрунтовують свої пропозиції.

ВІДКРИВАЙМО УКРАЇНУ разом із журналом “ДЖМІЛЬ”

Мотивувати учнів до пізнання природи, історії та культури України допомагає розвивальний журнал “Джміль”. Кожен випуск — це скарбничка матеріалів з цікавої дітям теми з обов’язковим українознавчим компонентом.

- Розповіді про унікальні місця України, рослинний і тваринний світ.
- Інтерактивні міні-лекції про сучасне мистецтво і твори народних майстрів.
- Настільні ігри, присвячені історичним пам’яткам України.
- Уявні мандрівки до самотніх куточків нашої Батьківщини, де зародилися унікальні види розпису: с. Петриківки (2019, № 3); Яворівщини (2018, № 12); Косівщини (2018, № 10); смт Опішні (2018, № 7-8); с. Самчики (2016, № 2).

За публікаціями журналу можна організувати такі **види діяльності**:

- спільне чи самостійне читання;
- бесіди, обмін враженнями;
- створення колажів і стіннівок за змістом прочитаного;
- проекти;
- індивідуальну роботу з обдарованими учнями;
- свята або інші позакласні заходи.

Для організації групової роботи в класі й самостійного читання вдома запропонуйте батькам учнів **передплатити журнал “Джміль” на весь клас.**

Варіанти вигідної передплати обирайте на сайті:

jmil.com.ua/peredplata

Цікавих уроків і захопливого дозвілля!

Тематичні випуски

“Україна — це Європа” (2018, № 7-8)

“Моя Україна” (2015, № 1)

“Славні козаки” (2015, № 4)

Придбати можна в редакції.

Звертайтеся за телефонами:

(044) 486-13-32, (067) 504-50-22

Відправляйте заявки на адресу:

books@dsvvit.com.ua